

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектура	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Графічний дизайн	Рік навчання	4
Галузь знань	B2 Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	7

ЕКСПРЕСИВНІ ТЕХНІКИ У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ

Семестр 6 (осінь 2026)

01 вересня — 15 грудня

Викладач	Балашова Дар'я Павлівна, викладач
E-mail	balashova.daria@ksada.org
Заняття	Згідно розкладу (Дистанційно)
Консультації	Згідно розкладу (Дистанційно)
Адреса	Дистанційно на платформі Google Meet (посилання в Google Class)
Телефон	+38-050-281-02-86: 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є **груповий чат у Telegram**, створений старостою групи.
2. У чаті публікується актуальна інформація щодо змін у розкладі, навчальні матеріали, організаційні повідомлення та проводяться консультації щодо поточних завдань.
3. У чаті та під час занять викладач і студенти спілкуються з повагою один до одного та дотримуються норм професійної етики.
4. **Консультації щодо ескізів і поточних робіт у чаті проводяться у визначений день**, попередньо погоджений із групою.
5. Для консультації кожен варіант або ескіз має бути **пронумерований**. Це необхідно для зрозумілого та оперативного зворотного зв'язку.

6. Викладач може надавати консультації за допомогою текстових, аудіо- та відеоповідомлень, скріншотів і графічних позначок. **Аудіоповідомлення від студентів не приймаються.**
7. Персональні повідомлення викладачу щодо навчальних завдань і консультацій **не розглядаються**. Усі питання щодо навчального процесу обговорюються в груповому чаті.
8. У разі необхідності повідомити про **особисті обставини, хворобу або іншу приватну ситуацію** студент може написати викладачу в особисті повідомлення та залишити в загальному чаті коротке повідомлення: **«Написав/ла в особисті повідомлення»**.
9. Готова робота завантажується до **Google Classroom** тільки після погодження викладачем у чаті та отримання позначки **#approved**.
10. Назва фінального файлу оформлюється за схемою: **26_Imya_Prizvyshche_Nazva** де **“26”** — останні дві цифри поточного року. Ім'я та прізвище студента, Назва роботи та рік створення. також мають бути зазначені дрібним шрифтом на титульній сторінці роботи непомітно, у кутику.
11. Готові роботи для перегляду та оцінювання подаються у форматі **JPG**, якщо інший формат не зазначений окремо в умовах завдання.
12. Робочі файли у форматах **AI, PSD, ZIP, RAR**, а також файли з некоректними або незрозумілими назвами **не розглядаються**. Але викладач може запросити оригінальний файл проєкту в AI, PSD, FIG
13. Телефонувати викладачу може **лише староста групи** у разі особливої необхідності або форс-мажорних обставин. Консультації телефоном не проводяться.
14. Дистанційні заняття та консультації проводяться у **Google Meet**. Посилання на зустріч у Google Classroom курсу

Академічна доброчесність. Усі роботи мають бути виконані студентом самостійно. Плагіат, копіювання чужих дизайнерських рішень або використання чужих робіт без зазначення автора та джерела **не допускаються**. Усі використані зображення, шрифти, тексти та інші матеріали мають відповідати вимогам авторського права та містити належне посилання на джерело.

Використання штучного інтелекту (ШІ). Використання ШІ дозволяється як **допоміжного інструменту**: для роботи з текстами, пошуку та структурування інформації, **збору аналогів, аналізу матеріалу**, перекладу та редагування текстів, а також для створення допоміжних мокапів. **Не допускається використання ШІ для генерації ескізів або готових візуальних рішень недопустимо.** Фінальне дизайнерське рішення має бути результатом самостійної роботи.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Викладаються в групу Telegram/ Google Classroom

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

- Блокнот або скетчбук для ведення **творчого щоденника (Creative Journal)** та виконання практики **ранкових сторінок (Morning Pages)**;
- ручка, олівці, маркери;
- папір різної щільності та формату, картон;
- матеріали для колажу, макетування та створення експериментальної книги;
- ножиці, макетний ніж, лінійка, клей та інші базові інструменти для ручного макетування;
- смартфон або камера для фото- та відеофіксації творчого процесу;
- ноутбук або планшет із доступом до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення **Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe InDesign, Figma** та інші цифрові інструменти відповідно до завдань курсу.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «**Експресивні техніки у графічному дизайні**» є формування у студентів авторського підходу до графічного дизайну через поєднання **мультимодальних практик Expressive Arts із методами візуальної комунікації**, розвиток здатності трансформувати особистий досвід, спостереження, рефлексію та творчий експеримент у концептуально обґрунтовані дизайнерські рішення.

Курс спрямований на розвиток **концептуального, образного та асоціативного мислення**, формування індивідуальної візуальної мови та усвідомлене використання типографіки, композиції, сітки, наративу, книжкової форми й плаката як засобів авторського висловлювання.

Завдання дисципліни полягають у формуванні навичок:

- застосування мультимодальних практик **Expressive Arts** у творчому та дизайнерському процесі;
- трансформації особистого досвіду, спостереження та рефлексії у візуальне висловлювання;
- роботи зі спонтанним письмом, колажем, рисунком, фотографією, рухомим зображенням та іншими засобами творчої відповіді;
- ведення **творчого щоденника (Creative Journal)** та використання практик **ранкових сторінок (Morning Pages)** і **творчого побачення (Artist Date)** для накопичення та осмислення особистого творчого матеріалу;

- формулювання **Маніфесту Митця (Artist Manifesto)** як особистого висловлювання та концептуальної основи дизайнерського проєкту;
- трансформації тексту, особистого наративу та візуального матеріалу в індивідуальну графічну мову;
- дослідження експериментальної книги, розробки її конструкції, паперового прототипування та створення авторського книжкового об'єкта;
- застосування типографіки як засобу візуального вираження змісту, характеру та емоційної якості повідомлення;
- роботи з **модульною (Modular Grid)**, **діагональною (Diagonal Grid)**, **радіальною (Radial Grid)** та **вільною сіткою (Free Grid)**;
- створення авторських типографічних плакатів та формування цілісної серії;
- документування творчого процесу та професійної презентації його розвитку й результатів;
- оформлення завершених авторських дизайн-проєктів для публікації на **Behance**.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Експресивні техніки у графічному дизайні**» побудована на основі авторського підходу **Expressive Design — A Multimodal Approach to Design Education** та поєднує практики **Expressive Arts** із методами графічного дизайну. Курс спрямований на розвиток авторської позиції, концептуального мислення та індивідуальної візуальної мови студента. Загальна концепція курсу визначає рух від особистого досвіду й рефлексії до особистого висловлювання, візуальної мови та завершеного дизайнерського рішення.

Навчальний процес будується як послідовний рух:

**ДОСВІД → ВІДГУК → РЕФЛЕКСІЯ → СМИСЛ → ОСОБИСТЕ
ВИСЛОВЛЮВАННЯ → ВІЗУАЛЬНА МОВА → ДИЗАЙН**
(*EXPERIENCE → RESPONSE → REFLECTION → MEANING → PERSONAL STATEMENT
→ VISUAL LANGUAGE → DESIGN*)

Особливе місце у структурі дисципліни посідає **Маніфест Митця (Artist Manifesto)** — особисте висловлювання студента про теми, цінності, питання та ідеї, важливі для його творчої практики. Маніфест Митця є концептуальним осердям курсу та джерелом матеріалу, до якого студент повертається під час роботи з наративом, типографікою, експериментальною книгою, композиційними системами та плакатом.

У процесі виконання практичних завдань студенти працюють із **мультимодальними творчими практиками, спонтанним письмом, колажем, рисунком, фотографією, наративом, експериментальною книгою, типографікою та різними композиційними системами**. Особлива увага приділяється не лише фінальному результату, а й самому процесу переходу від досвіду та пошуку до усвідомленого дизайнерського рішення.

Перший модуль — «Експериментальна книга» (Experimental Book) — присвячений дослідженню особистого досвіду та його послідовній трансформації в авторський

книжковий об'єкт. Студенти працюють із візуальним відгуком, **творчим щоденником (Creative Journal)**, **ранковими сторінками (Morning Pages)**, **творчим побаченням (Artist Date)**, дослідженням експериментальної книги, Маніфестом Митця, особистим наративом та структурою **Шляху Героя (The Hero's Journey)**. Через ескізування, паперове прототипування, роботу з конструкцією, сіткою, типографікою та візуальною мовою напрацьований матеріал трансформується у завершену експериментальну книгу.

Другий модуль — «Сітка як простір для експерименту» (Grid as a Playground) — присвячений трансформації особистого матеріалу у типографічні візуальні висловлювання за допомогою різних композиційних систем. Сітка розглядається не лише як технічний засіб організації композиції, а як інструмент створення **ієрархії, ритму, напруження, руху, фокусу та емоційного характеру**. Студенти досліджують **модульну (Modular Grid)**, **діагональну (Diagonal Grid)**, **радіальну (Radial Grid)** та **вільну сітку (Free Grid)**, створюючи серію авторських типографічних плакатів.

Обидва модулі утворюють єдиний послідовний процес: студенти повертаються до власного досвіду, текстів, образів і Маніфесту Митця, трансформуючи їх через різні засоби візуальної комунікації. Підсумкові результати систематизуються та оформлюються як цілісні авторські дизайн-проекти для професійної презентації та публікації на **Behance**.

МОДУЛІ

Модуль 1. Експериментальна книга (Experimental Book).

Мультимодальні практики **Expressive Arts**; візуальний відгук; творчий щоденник (Creative Journal); ранкові сторінки (Morning Pages); творче побачення (Artist Date); дослідження експериментальної книги; Маніфест Митця (Artist Manifesto); особистий наратив; Шлях Героя (The Hero's Journey); паперове прототипування; конструкція, сітка, типографіка та візуальна мова; створення фінальної експериментальної книги, її презентація в русі та оформлення проекту на Behance.

Модуль 2. Сітка як простір для експерименту (Grid as a Playground).

Типографіка як засіб авторського висловлювання; дослідження модульної (Modular Grid), діагональної (Diagonal Grid), радіальної (Radial Grid) та вільної сітки (Free Grid); типографічний автопортрет; візуальна інтерпретація Маніфесту Митця; особисті рефлексії досвіду життя під час війни; створення серії експресивних типографічних плакатів; формування цілісної візуальної мови та професійна презентація серії на Behance.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається **дистанційно**. Навчальна робота передбачає онлайн-заняття, практичну творчу та проектну роботу, групові й індивідуальні консультації та самостійну роботу студентів.

Онлайн-заняття та консультації проводяться у **Google Meet**. Навчальні матеріали, завдання та фінальні роботи розміщуються у **Google Classroom**. Поточна комунікація та консультації щодо творчого пошуку, ескізів і проектних рішень здійснюються у груповому чаті **Telegram** відповідно до правил комунікації дисципліни.

Практична робота включає мультимодальні практики **Expressive Arts**, спонтанне письмо, колаж, рисунок, роботу з особистим наративом, дослідження візуальних джерел та аналогів, ескізування, паперове прототипування, експериментальне книготворення, роботу з типографікою та композиційними сітками, створення плакатів, документування творчого процесу та презентацію завершених дизайн-проектів.

Самостійна робота спрямована на ведення **творчого щоденника (Creative Journal)**, виконання **ранкових сторінок (Morning Pages)** та інших практик курсу, пошук і аналіз візуальних джерел, опрацювання навчальних матеріалів, виконання практичних завдань і розвиток індивідуальної візуальної мови.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час онлайн-занять викладач і студенти дотримуються взаємної поваги та професійної етики. Вітаються **власна думка, професійна дискусія, аргументоване відстоювання позиції та критичне обговорення творчих і дизайнерських рішень**.

У межах дисципліни студенти можуть працювати з особистим досвідом, спогадами, емоціями та рефлексіями. **Студент самостійно визначає межі особистого матеріалу, яким готовий ділитися під час навчального процесу**. Повага до особистих меж та авторського висловлювання інших учасників є обов'язковою.

У разі зміни часу або перенесення онлайн-заняття викладач завчасно повідомляє про це студентів у груповому чаті.

У разі повітряної тривоги, обстрілів, аварійного відключення електроенергії або зв'язку безпека студентів і викладача має безумовний пріоритет. Перерване заняття, консультація або перегляд продовжуються чи переносяться після відновлення безпечних умов і технічної можливості проведення заняття.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Студенти мають регулярно долучатися до онлайн-занять та брати участь у консультаціях і поточній роботі над творчими та дизайн-проектами.

У разі пропуску заняття студент самостійно опрацьовує навчальні матеріали та виконує відповідний етап завдання.

Про заплановану відсутність студент повідомляє викладача завчасно. **Відсутність через повітряну тривогу, обстріл, перебування в укритті, аварійне відключення електроенергії, Інтернету або інші обставини, пов'язані з воєнним станом, не потребує попереднього повідомлення**. Студент повідомляє викладача про ситуацію за першої можливості

РОЗКЛАД КУРСУ

МОДУЛЬ 1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА КНИГА (EXPERIMENTAL BOOK)

МОДУЛЬ 2. СІТКА ЯК ПРОСТІР ДЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТУ (GRID AS A PLAYGROUND)

иж ден ь на вч ан ня	Мо дул ь	Вид зан ятт я	Зміст	Год ин	Рубіжний контроль
1	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Візуальний відгук (Visual Response). Практика «Діамантовий вірш» (Diamond Poem) за методом Dr. Margo Fuchs Knill. Особистий досвід → слово → візуальний образ.	3	Колаж А5
2	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Творча практика (Creative Practice). Практики Джулії Кемерон (Julia Cameron): ранкові сторінки (Morning Pages), творче побачення (Artist Date), ведення творчого щоденника (Creative Journal).	3	Творчий щоденник + GIF / коротке відео
3	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Дослідження та конструкція експериментальної книги. Аналіз експериментальних книг і зінів. Принцип «Кради як митець» (Steal Like an Artist) Austin Kleon: аналіз → відбір → трансформація. Конструктивні ескізи та паперове прототипування.	3	Дошка візуального дослідження (Reference Board) + конструктивні ескізи
4	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Конструкція та сітка. Розробка паперового прототипу книги. Побудова композиційної системи та модульної сітки (Modular Grid) відповідно до тривимірної конструкції книжкового об'єкта.	3	Паперовий прототип книги + композиційна сітка
5	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Маніфест Митця (Artist Manifesto). Мультиmodalьна практика Expressive Arts → спонтанне письмо → рефлексія → особисте висловлювання → візуальна інтерпретація.	3	Коротке есе «Маніфест Митця» + колаж-настрій (Moodboard Collage)
6	Мо дул ь 1	Пра кти чне	Шлях Героя (The Hero's Journey). Особистий досвід → спонтанне письмо → структура оповіді → рисунок → кадрування. Побудова короткого наративу за шестиступеневою структурою.	3	Наратив + односторінковий комікс із 6 кадрів

7	Мо дуль 1	Пра кти чне	Експериментальна книга (Experimental Book). Поєднання Маніфесту Митця, нарративу, конструкції, типографіки, композиції та візуальної мови. Фіналізація авторського книжкового об'єкта. Книга в динаміці (Book in Motion): фото- та відеофіксація взаємодії з книгою.	3	Фінальна експериментальна книга / зін + GIF / коротке відео
8	Мо дуль 1	Пра кти чне	Презентація процесу та результатів. Систематизація досліджень, творчих практик, ескізів, прототипів, Маніфесту Митця, нарративу та фінальної книги. Підготовка професійної презентації проєкту.	3	Behance-проєкт + PDF «Процес створення книги»
9	Мо дуль 2	Пра кти чне	Плакат-презентація книги (Book Launch Poster). Анатомія плаката, точка входу, інформаційна ієрархія, масштаб, типографіка. Робота з модульною сіткою (Modular Grid).	3	Фінальний плакат
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ					
10	Мо дуль 2	Пра кти чне	Типографічний автопортрет (Typographic Self-Portrait). Самостереження → типографічний знак → композиція → візуальне висловлювання. Створення авторського знака шляхом комбінування, трансформації та взаємодії елементів різних гарнітур за принципом конструктора. Пошук цілісної форми та її спрощення до виразного типографічного образу.	3	Фінальний плакат «Типографічний автопортрет»
11	Мо дуль 2	Пра кти чне	Плакат: Маніфест Митця (Artist Manifesto): експресивний плакат. Вибір ключової фрази, питання або фрагмента Маніфесту Митця та його трансформація у типографічне висловлювання. Робота з вільною сіткою (Free Grid).	3	Експресивний плакат «Маніфест Митця»
11	Мо дуль 2	Пра кти чне	Плакат: Рефлексії воєнного часу (Wartime Reflections): діагональна сітка (Diagonal Grid)/радіальна сітка (Radial Grid) Особистий досвід → текст → типографіка → композиційна структура. Дослідження напрямку, напруження, нестабільності та руху.	3	Плакат Wartime Reflections — Diagonal Grid
12	Мо дуль 2	Пра кти чне	Expressive Arts для мене (Expressive Arts 4 Me). Особиста відповідь на запитання «Що для мене означають Expressive Arts?». Типографіка та вільна композиція (Free Composition).	3	Фінальний плакат Expressive Arts 4 Me
13	Мо дуль 2	Пра кти чне	Експозиційний аркуш (Presentation Board). Формування цілісної презентації серії плакатів. Відбір фінальних робіт і ключових етапів творчого процесу; побудова композиції експозиційного аркуша, візуальної ієрархії та послідовності сприйняття. Представлення серії як єдиного авторського проєкту зі збереженням індивідуального характеру кожного плаката.	3	Експозиційний аркуш (Presentation Board)

14	Модуль 2	Практичне	Behance-проект — серія плакатів (Behance Project — Poster Series). Концепція → Маніфест Митця → процес → типографіка → композиційні сітки → фінальна серія. Підготовка та публікація професійної презентації.	3	Посилання, QR-CODE
15	Модуль 2	Практичне	Підсумкова презентація курсу (Final Course Presentation). Систематизація та відбір матеріалів за двома модулями курсу: творчі практики Expressive Arts, процес дослідження й експериментування, Маніфест Митця (Artist Manifesto), експериментальна книга, типографічні та композиційні пошуки, серія плакатів і фінальні результати. Побудова послідовної візуальної розповіді, що демонструє розвиток індивідуальної візуальної мови студента протягом курсу.	3	PDF презентація
ПЕРЕГЛЯД, ОЦІНЮВАННЯ					

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–45
2	Модульний перегляд	0–45
1,2	Екзаменаційний перегляд	0–10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–45	0–10	
A	45	10	Студент в повному обсязі опанував матеріал, продемонстрував уміння збирати та аналізувати інформацію, оригінальні графічні рішення, брав участь у конкурсах, виставках та фестивалях. Експозиційна подача акуратна, оригінальна
A	41-44	8-9	Студент в повному обсязі опанував матеріал, продемонстрував уміння збирати та аналізувати інформацію, оригінальні графічні рішення. Експозиційна подача акуратна
B	35-40	6-7	Студент в повному обсязі опанував матеріал. Експозиційна подача акуратна.

C	22-34	5-6	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, продемонстрував відсутність творчого підходу та вміння збирати та аналізувати інформації
D	12-21	3-5	Студент не в повному обсязі опанував матеріал, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (малий обсяг, недостатні навички роботи з ПО, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з оформленням
E	1-12	1-3	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал, виконана робота має багато значних недоліків (відсутність творчого підходу, малий обсяг, недостатні навички роботи з ПО, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Студент повинен продемонструвати вміння аналізувати проєктні завдання та застосовувати візуальні методи їхнього розв'язання з розумінням законів композиції, кольорознавства, типографіки; виявити вміння оригінально мислити в рамках завдання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A
добре	82–89	B
	75–81	C
задовільно	64–74	D
	60–63	E
незадовільно	35–59	FX
незадовільно (повторне проходження неможливе)	0–34	F

СИСТЕМА БОНУСІВ

Участь у проф. конкурсах, виставках і конференціях Для підтвердження участі у професійному заході студент має надати **сертифікат учасника, скриншот, що підтверджує прийняття та експонування роботи, або фотографію роботи з місця проведення заходу.**

Максимальна кількість додаткових балів — 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Українські джерела

1. Іваненко Т. О. Шрифтовий дизайн : основи : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2019. 144 с.
2. Лесняк В. І. Графический дизайн : основы профессии. Київ : Bios Design Books, 2009. 416 с.
3. Векленко О. А. (уклад., заг. ред.). X Міжнародна трієнале екоплаката «4-й Блок» : альбом-каталог. Харків, 2018. 223 с.
4. Христенко В. Є. Техніки авторського друку : навч. посіб. 2-ге вид. Харків : ХДАДМ, 2013.
5. Чайка Л. Е. Матеріали та методичні розробки навчально-творчої майстерні книжкової графіки ХДАДМ з композиції книги, книжкової ілюстрації та авторської книги.
6. Косів В. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років : монографія. Київ : Родовід, 2019. 480 с.
7. Сбітнева Н. Ф. Історія графічного дизайну : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2014. 224 с.

Іноземні джерела

1. Scott-Alexander M. Expressive Arts Education and Therapy: Discoveries in a Dance Theatre Lab through Creative Process-Based Research. Leiden : Brill, 2020.

2. Knill P. J., Levine E. G., Levine S. K. Principles and Practice of Expressive Arts Therapy: Toward a Therapeutic Aesthetics. London : Jessica Kingsley Publishers, 2005.
3. McNiff S. Art-Based Research. London : Jessica Kingsley Publishers, 2008.
4. Cameron J. The Artist's Way: A Spiritual Path to Higher Creativity. New York : TarcherPerigee, 1992.
5. Kleon A. Steal Like an Artist: 10 Things Nobody Told You About Being Creative. New York : Workman Publishing, 2012.
6. Campbell J. The Hero with a Thousand Faces. 3rd ed. Novato : New World Library, 2008.
7. Barry L. Making Comics. Montréal : Drawn & Quarterly, 2019.
8. Müller-Brockmann J. Grid Systems in Graphic Design. Zürich : Niggli, 1996.
9. Lupton E. Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, and Students. 2nd ed. New York : Princeton Architectural Press, 2010.
10. Samara T. Making and Breaking the Grid: A Graphic Design Layout Workshop. Beverly : Rockport Publishers, 2017.

Електронні та інформаційні ресурси

1. Behance [Електронний ресурс] / Adobe. Режим доступу: [Behance](#) (дата звернення: 16.09.2026).
2. The 4th Block [Електронний ресурс] : міжнародна колекція екологічного та соціального плаката. Режим доступу: [The 4th Block](#) (дата звернення: 16.09.2026).
3. Opening Artists' Books [Електронний ресурс] / University of Utah. Режим доступу: [Opening Artists' Books](#) (дата звернення: 16.09.2026).
4. Google Arts & Culture [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Google Arts & Culture](#) (дата звернення: 16.09.2026).
5. The Metropolitan Museum of Art. Open Access [Електронний ресурс]. Режим доступу: [The Met Open Access](#) (дата звернення: 16.09.2026).

Ресурси для пошуку та аналізу аналогів

1. Behance [Електронний ресурс] / Adobe. Режим доступу: [Behance](#) (дата звернення: 16.09.2026).
2. Papers Archive [Електронний ресурс] / Instagram. Режим доступу: [Papers Archive](#) (дата звернення: 16.09.2026).
3. Awwwards [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Awwwards](#) (дата звернення: 16.09.2026).

4. SiteInspire [Электронный ресурс]. Режим доступа: [SiteInspire](#) (дата звернення: 16.09.2026).
5. Land-book : Website Design Inspiration Gallery [Электронный ресурс]. Режим доступа: [Land-book](#) (дата звернення: 16.09.2026).